VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII. évfolyam, 5017. szám
4 oldal, 20 bani
Vasárnap, 1961. április 23.

Elutazott Varsóba az RMP KB és az RNK kormányának küldöttsége

Szombaton délután elhagyta fővárosunkat és Varsóba utazott a Román Munkáspárt Központi Bizottságának és a Román Népköztársaság kormányának küldöttsége, amely a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának és a Lengyel Népköztársaság kormányának meghivására baráti látogatást tesz Lengyelországban.

A küldöttség tagjai a következő elvtársak: Gheorghe Gheorghiu-Dej, az RMP KB első titkára, a Román Népköztársaság Államtanácsának elnöke; Ion Gheorghe Maurer, a Minisztertanács elnöke; Alexandru Bîrlădeanu, a Minisztertanács alelnöke; Gh. Gaston Marin, az Állami Tervbizottság elnöke; Aurel Mălnăsan, helyettes külügyminiszter. Részt vesz a küldöttségben továbbá Dumitru Praporgescu elvtárs, a Román Népköztársaság varsói nagykövete is.

A küldöttséggel együtt Varsóba utazott Janusz Zambrowicz, a Lengyel Népköztársaság bukaresti nagykövete.

A băneasai pályaudvar peronján a következő elvtársak üdvözölték a küldöttség tagjait: Gheorghe Apostol, Emil Bodnăras, Petre Borilă, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Mogyorós Sándor, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ştefan Voitec, Avram Bunaciu, Corneliu Mănescu külügyminiszter; az RMP KB, az Államtanács és a kormány számos tagja, párt- és állami aktivisták, tömegszervezeti vezetők.

Jelen volt több Bukarestben akkreditált diplomáciai kirendeltség vezetője és a diplomáciai testület más tagjai. (Agerpres)

A NAGY ÉVFORDULÓ köszöntésére

A minőség állandó javításáért

A TEBA-gyár pártbizottságánál található intézkedési tervben megjelölt feladatok sorra valóraválnak. Ebbe foglalták ugyanis az üzemi pártszervezet és szakszervezeti bizottság javaslatait, a minőség állandó javitására vonatkozólag. Az intézkedési terv minden egyes pontja azt a célt szolgálja, hogy az üzemből csakis jóminőségü szövöttanyagok kerüljenek ki.

A javaslatok alapján a vállalat főbejáratának előcsarnokában mind a négy üzemosztály apró kiállitást létesitett. Ide került a legszebb és a legjobb pamut és vigonyfonal, nyers szövöttanyag és készáru. De itt kap helyet a selejt is. Mindegyik mellett ott olvasható készitőinek neve. A jó és rossz munka ilyenszerü szembeállitásával igen hatatósan küzdenek a minőség javitásáért.

A minőségért folyó küzdelemmel kapcsolatos hireket sugároz a vezetékes rádió is. Felhivja a figyelmet e fontos kérdés állandó szem előtt tartására. A faliujságok is a minőségi harc szolgálatába álltak. Verseny indult az üzemrészlegek faliujságai között, hogy melyik foglalkozik jobban, hathatósabban ezzel a központi kérdéssel. A verseny első szakasza lezárult és első helyre a pamutfonoda faliujsága került. Sikeresen foglalkozott a minőség kérdésével, továbbá a szövöde és az erőmüközpont faliujságának szerkesztő bizottsága.

Ezenkivül közvetlenül a termelésben számos kisebb-nagyobb intézkedés történt. Igy például a szövödében a pártalapszervezet irányitásával intézkedéseket hoztak a nyers szövöttanyagok megtisztitására. Legjobb példával az élen járó szövők szolgáltak, mint például Dóka Erzsébet, Kovács Mária és Schuster Erzsébet.

Szakmai versenyben

A vasuti fütőházban pártunk megalakulásának 40. évfordulója tiszteletére fellendült a mozdonyvezetők és a fütők szakmai versenye. A fütőházban a napokban elemezték a verseny eredményeit és kitüint, hogy Uncu Ioan és Popa Vasile mozdonyvezetők brigádja került élre. Kimagasló eredményt ért el Pasca Vasile és Stan Ioan II. brigádja is. A tolatómozdonyoknál pedig Popa Gheorghe és Mayer János brigádja tünt ki. Valamennyien megérdemlik a Legjobb brigád cimet.

A fütőházban egyébként 1961 első negyedében 5,5 százalékkal csökkentették a mosással egybekötött javitásra kerülő mozdonyok vesztegelési idejét. A müszaki felülvizsgálás miatt leállott mozdonyok vesztegelési ideje ugyanakkor 14,3 százalékkal csökkent. A tengelyről történő felemeléssel együttjáró javitásra beutalt mozdonyoknál viszont 16,9 százalékkal szállitották le az üzemen kivüli időt.

A javitási munkálatokban Duţă Ioan kazánkovács csoportja tünt ki.

Megvalósulnak a felajánlások

Mint minden gazdasági egység munkaközössége, igy a pankotai Răsăritul butorgyár dolgozói is értékes felajánlásokat tettek a párt megalakulásának 40. évfordulója tiszteletére. A többi között vállalták, hogy 14.500 terméket készitenek terven felül, amelyből 10.000 hajlitott széket. Felajánlották továbbá, hogy 0,7 százalékkal növelik a termelékenységet és 50.000 lej értékü megtakaritást eszközölnek.

A gyár pártalapszervezetének irányitásával az üzemi bizottság megszervezte a szocialista versenyt, amelynek egyik fő célkitüzése a minőség szüntelen javitása. Összesen 92 munkacsoport müködik a gyárban, amelyek versenyben dolgoznak. Meg kell emlitenünk, hogy a versenyben a kommunisták járnak jó példával az élen. Virok György, Garal Vince, Jurca Iosif, Kelemen Vince, Virág István, Oarcea Simion és a többi párttag kifogástalan minőségü termékeket készit. Emlitésre méltó, hogy példájukat a pártonkivüliek is követik. Martin Nicolae, Mogyorósi József, Pat Gavril, Hălmăgean Terezia és sokan mások a mennyiség mellett minőségileg is jó munkát végeznek. Erre mozgósitja őket a pártalapszervezet és amint a tények igazolják, a gyár dolgozói becsülettel helytállnak a munkában. Minden üzemosztályon jelmondatok olvashatók, amelyek a termelékenység növelésére, az önköltség csökkentésére és nem utolsó sorban a minőség szüntelen javitására mozgositják a gyár dolgozóit. Ezenkivül az alapszervezet és az üzemi bizottság faliujságán is olyan cikkek jelentek meg, amelyek behatóan foglalkoznak a vállalások teljesitésének és a minőség javitásának kérdésével. Roatis Elena például arról irt cikket a faliujságra, hogy miként köszönti a 4-es számu csiszolóbrigád a párt megalakulásának 40. évfordulóját. Utalt arra, hogy az utóbbi időben lényegesen javitották a minőséget, ezenkivül a márciusi tervfeladatokat 134 sázalékban valósitották meg.

A gyár dolgozóit lelkesiti az a vágy, hogy méltóképpen köszöntsék pártunk megalakulásának 40. évfordulóját. Ezirányu törekvésük már eddig is eredményesnek bizonyult. Elkészitettek 13.000 terméket, amelyből 9000 hajlitott széket. Emlitésre méltó, hogy a munkatermelékenység előirányzatát 101,43 százalékban valósitották meg. Ezideig a vállalt 50.000 lejből 40.000 lej értékü megtakaritást értek el.

Az iparág élüzemének járó vörös zászlóval tüntették ki a December 30 gyárat

A Könnyüipari Minisztérium, az Élelmiszeripari Minisztérium és a Közfogyasztási Ipari Szakszervezetek Szövetsége elhatározta, hogy az 1960 évi eredményekért az iparág élüzemének járó vörös zászlóval a következő üzemeket tüntetik ki: Gh. Gheorghiu-Dej üzem — ruhagyártás; Flacăra Roşie üzem — cipőgyártás; Adesgo üzem — harisnyagyártás; I. C. Frimu — háztartási cikkek; Fulgerul — szeszgyártás; Biruinţa — étolajgyártás (Bukarest); Partizanul Roşu (Brassó) — gyapjuipar; December 30 (Arad) — pamutipar; Mărcius 8 (Gyergyószentmiklós) — lenfeldolgozás; Banatul (Temesvár) — cukoripar; Mătasă Roşie (Nagydisznód) — selyemipar; Faianţa (Segesvár) — csempegyártás; a temesvári cigarettagyár és a tecuci konzervgyár, valamint a pitesti Vin-alcool vállalat.

Szombaton ünnepélyes keretek között átadták az élüzemnek járó vörös zászlót a Gh. Gheorghiu-Dej ruhagyárnak, amely tizenhetedszer nyeri el egymásután ezt a kitüntetést, valamint a fővárosi Flacăra Roşie gyárnak.

(Agerpres)

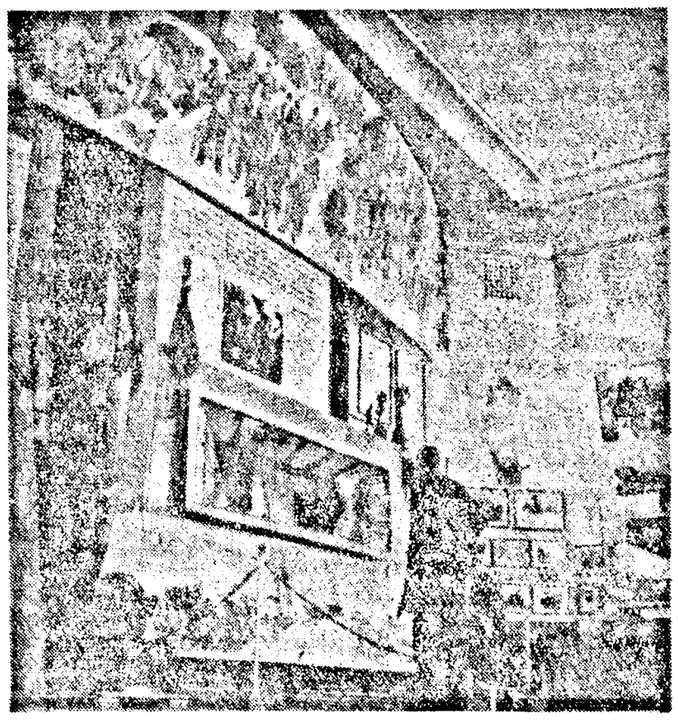

Pártunk megalakulásának 40. évfordulójára készül egész dolgozó népünk. E dicsőséges évforduló küszöbén különösen nagy számu érdeklődő keresi fel a bukaresti Párttörténeti Muzeumot, hogy gazdag gyüjteményén keresztül még közelebbről megismerje azt a hősies harcot, amelyet a kommunista párt vezette dolgozók folytattak népünk felszabaditásáért, a proletár diktatura megteremtéséért, a szocializmus épitéséért hazánkban.

Képünkön az 1944 augusztus 23-i fegyveres felkelés történetét szemléltető terem egy részletét mutatjuk be.

Rajonunk kollektív gazdaságaiban

91 százalékban befejezték a kukorica vetését

Az utóbbi napokban hullott csapadék igen előnyösen befolyásolta rajonunkban a mezőgazdasági munkákat. A hosszu, száraz tavaszi napok után kellő időben érkezett az eső. Ez igen sokat használt mind a kalászos gabonáknak, mind pedig a kapásnövényeknek. Mezőgazdasági dolgozóinkon a sor, hogy továbbra is idejében, jól végezzék feladatukat, és igy minél bőségesebb termést takaritsanak majd be.

Az eddigi eredmények azt mutatják, hogy a kollektiv gazdaságok tagjai eredményesen dolgoztak. Gyors ütemben halad a kukorica vetése. Rajoni viszonylatban a szemeskukorica termesztésére előirányzott terület 91 százalékán vetették el a magot. Mintegy harminc kollektiv gazdaságban teljes egészében befejeződött a kukorica vetése. A kürtösi, világosi, sági kollektiv gazdaságok is befejezés előtt állnak ezzel a munkával. A kollektiv gazdaságok közül a kisiratosi, horeai, mácsai, sofronyai, kalácsai, muszkai és magyarádi kollektiv gazdaságok maradtak le a kukorica vetésével.

Ezzel a munkával párhuzamosan a legtöbb kollektiv gazdaságban köztes vetéssel elvetették a tököt is. Rajoni viszonylatban a tervelőirányzatnak megfelelően ezt a feladatot a kollektiv gazdaságokban 94 százalékban teljesitették. Ami a bab köztes vetését illeti, ezen a téren sulyos a lemaradás. Ez elsősorban annak tulajdonitható, hogy az illetékes szervek, a szövetkezeti unió és más szerződéskötő intézmények nem gondoskodtak idejében a szükséges vetőmag beszerzéséről és a termelőegységekhez való kiszállitásáról. Felelősség terheli a gazdaságok vezetőségeit is, mivel belenyugodtak a késlekedésbe, nem sürgették az illetékeseket, hogy megkapják a vetőmagot. Igy azokban a gazdaságokban, ahol már befejezték a kukorica vetését, most a bab köztes vetésével feleslegesen munkanapokat pazarolnak. Az elkövetkező napokban határozott intézkedést kell foganatositani minden gazdaságban a kukorica vetésének gyors befejezésére és arra, hogy mindenütt teljesitsék az előirányzatot a bab köztes vetésére vonatkozóan is.

Igen helytelen az is, hogy több kollektiv gazdaságban a silótakarmány részére szánt kukorica vetését az utolsó pillanatra hagyják. Ennek tulajdonitható, hogy rajoni viszonylatban a silókukorica vetéstervét csak 61 százalékban teljesitették.

Jól halad a cukorrépa és napraforgó kapálása

Az utóbbi napokban csaknem valamennyi kollektiv gazdaságban megkezdték a cukorrépa első kapálását. Ezt a munkát eddig több mint 1525 hektáron végezték el. Azokban a gazdaságokban, ahol idejében elvetették a napraforgót, szintén megkezdték a kapálást. Rajoni viszonylatban eddig 333 hektár területen kapálták meg először a napraforgót. Az elkövetkező napokban minden mezőgazdasági egységben arra kell törekedni, hogy eső után minél előbb elvégezzék a cukorrépa és napraforgó első kapálását, mert elősegiti a növények gyorsabb fejlődését.

Lapunk negyedik oldalán

★ Ünnepi ülés Moszkvában V. I. Lenin születésének 91. évfordulója tiszteletére

★ Kiosztották a tudományos-technikai Lenin-díjakat

★ A genfi háromhatalmi értekezlet munkálatai

★ Szovjet-laoszi közös közlemény

★ Katonai zendülés Algirban

★ A portugál gyarmatok függetlenséget követelnek

Ünnepi gyűlés a fővárosban V. I. Lenin születésének 91. évfordulója alkalmából

A Román Munkáspárt Bukarest városi bizottsága április 22-én, szombaton, a Szakszervezetek Központi Tanácsának Szinházában ünnepi gyülést tartott Vlagyimir Iljics Lenin születésének 91. évfordulója alkalmából.

A szinpad hátterét hatalmas Lenin arckép diszitette. Az arcképet biborvörös lobogók keretették be. A két ünnepi dátum — 1870—1961 — fölött jelszó: „Éljen a marxizmus-leninizmus".

Az elnökségben a következő elvtársak foglaltak helyet: Gheorghe Apostol, Petre Borilă, Chivu Stoica, Mogyorós Sándor, Ştefan Voitec: I. K. Zsegalin, a Szovjetunió Bukaresti nagykövete; Florian Danalache, Manea Mănescu, Elena Lascu, az SzKT alelnöke; Petre Constantinescu-Iasi akadémikus, az ARLUS Főtanácsának alelnöke; Nicolae Roman, az IMSz KB titkára; Mihai Beniuc akadémikus, az Irószövetség első titkára; Alfred Mendelsohn, a zeneszerző-szövetség titkára; Ioana Dinca, a 7 Nolembrie textilgyár élmunkásnője; Ion Stanciu, a Vörös Griviţa vasuti műhelyek élmunkása; Petre Tudor, a Republica üzem élmunkása és Nicolae Limban, a Mao Ce-tung üzem élmunkása.

A gyülésen részt vettek a következő elvtársak: Emil Bodnăras, Alexandru Drăghici, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan; az RMP KB, az Államtanács és a kormány számos tagja; társadalmi szervezetek és a központi intézmények vezetői, fővárosi üzemek és intézmények dolgozoinak képviselői, párt-aktivisták, országunk munkásmozgalmának régi harcosai, tudósok és kulturális dolgozók, fegyveres erőink több tábornoka és törzstisztje.

Jelen voltak a Bukarestben akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői és a diplomáciai testület más tagjai.

A gyülést Florian Danalache elvtárs, az RMP KB tagja, az RMP Bukarest városi bizottságának első titkára nyitotta meg.

Vlagyimir Iljics Lenin születésének 91. évfordulóját Manea Mănescu elvtárs, az RMP KB tagja, az RMP KB tudományos és müvelődési osztályának vezetője méltatta.

Az előadást több izben hosszasan és erősen megtapsolták. A részvevők lelkesedéssel éljenezték a nagyszerü lenini eszmék diadalát, a nagy szocialista tábor megbonthatatlan egységét és szüntelen erősödését.

Az ünnepség a Rádió és Televizió szimfonikus zenekarának és a George Enescu állami Filharmónia énekkarának hangversenyével zárult.

(Agerpres)

Lenin és a tudomány haladása

Tegnap délután az 1. számu Ion Slavici középiskola disztermét nagyszámu orvos, tanár, müvész töltötte meg, hogy meghallgassák Constantin Popa elvtársnak, a temesvári egyetem tanárának előadását Leninről és a tudomány haladásáról.

A V. I. Lenin születésének 91. évfordulója alkalmából tartott előadás kiemelte Leninnek, a forradalmi gondolkodás és gyakorlat titánjának hatalmas hozzájárulását a tudomány haladásához. Lenin, Marx és Engels munkásságának folytatója, alkotó módon továbbfejlesztette a marxizmust az uj történelmi feltételek között, felbecsülhetetlen értékü uj tételekkel gazdagitva azt. A marxizmus-leninizmus beigazolta, hogy az emberiség történelmi fejlődése szükségszerü követelményeinek tudományos kifejezése.

Lenin halhatatlan gondolatai ragyogó módon valósultak meg és igazolódtak be a győzelmes szocializmus nagy országában. A Lenin által megszabott uton haladva, az SzKP sikeresen vezette és vezeti a szovjet népet a szocializmus és kommunizmus épitésében való korszakalkotó megvalósitások elérésére.

A megjelentek élénk érdeklődéssel követték a magas szinvonalu előadást.

A fővárosi nők nagygyűlése

Egész népünkkel, az egész dolgozó emberiséggel együtt a fővárosi nők százai — munkásnők, értelmiségi nők, háziasszonyok, anyák — gyültek össze pénteken délután a Román—Szovjet Barátság Házában tartott gyülésen és köszöntötték örömmel Kuba hős fiainak és lányainak győzelmét, amelyet fegyverrel a kezükben vivtak ki az oly nagy áldozatok árán szerzett szabadság és jogok megvédéséért folytatott küzdelmükben.

A gyülést Maria Rosetti elvtársnő, a Román Népköztársaság Országos Nőtanácsának elnöke nyitotta meg.

A kubai nép győzelme az igazságos ügy győzelme, a béke ügyének győzelme — mondotta a felszóláló. — Az imperialisták félnek Kubától, mert példája fellelkesiti Latin-Amerika többi népeit. A kubai nép győzelme ismét bebizonyitotta az egész világnak, hogy ma egy kis nép is, amelyet imperialista agresszió ért, meg tudja védeni szabadságát, a sorsa fölötti rendelkezés jogát.

A kubai események ugyanakkor ébersége szólitják a békeszerető népeket, hogy megelőzzék a béke ellenségeinek minden uj agressziós kisérletét.

Szolidárisak vagyunk a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetséggel, amely kifejezésre juttatva a világ sok millió nőjének béketörekvéseit, felemelte szavát a kubai nép igazságos ügyének védelmében. Hazánk női csodálatukról és teljes szolidaritásukról biztositják a hős kubai nőket, akik ezekben a napokban, a férfiak oldalán, fegyverrel kezükben védelmezték hazájuk földjét és a forradalom vivmányait.

Bérgyilkos bandák nem győzhetnek le egy népet, amely szabad munkáját védelmezi, amelyet az emberiség nemes eszményei lelkesitenek — mondotta Dumitra Georgescu elvtársnő, a Filatura Rominească de Bumbac munkásnője. — Mint nő, mint munkás, aki teljes mértékben értékelni tudom az uj életet, amelyet pártvezette népünk munkájával vivott ki, szivvel-lélekkel a kubai nép, a kubai nők mellett állok, akik fiaikkal, testvéreikkel és férjeikkel együtt hősiesen küzdenek a haza szabadságának és szuverénitásának megvédéséért, Kuba boldog jövőjéért.

Susana Gidea elvtársnő, a Politechnikai Intézet prorektora a következőket mondotta: Ezekben a napokban egész népünk, amelyet nyelvi és kulturális rokonság is füz a kubai néphez és Latin-Amerika többi népeihez, együttérez a szabad Kuba bátor fiainak és lányainak igazságos küzdelmével. Férfiak és nők, munkások és parasztok, tudósok és értelmiséglek, tanulók és főiskolások egyforma felháborodással bélyegzik meg az amerikai imperialisták gyalázatos cselekedetét.

Köszöntjük a kubai nép győzelmét és tiszta szivünkből kivánjuk, hogy teljes sikert érjen el uj életének megteremtésében.

A kubai nép ellenségei — mondotta Aneta Ion, a Filimon Sirbu gyár munkásnője — megérdemelt leckét kaptak. Jegyezzék ezt meg jól az imperialisták és lakájaik. Mint kilenc gyermekes anya és munkásnő harcolok a szocializmus győzelméért hazánkban, a világbéke győzelméért s csodálatomról, nagyrabecsülésemről és szeretetemről biztositom a szabadságukat és függetlenségüket védelmező hős kubai népet s annak fiait és lányait.

Cornelia Ionescu elvtársnő, a 14. számu hétosztályos iskola tanitónője azokról a lényeges változásokról beszélt, amelyek Kubában végbementek azóta, hogy két évvel ezelőtt a kubai nép vette kezébe hazája sorsát és utalt a kultura széleskörü elterjedésére a néptömegekben. A kubai forradalmi kormány felhivására — mondotta — több mint 3000 tanitó sorakozott fel, hogy valóra váltsa az amerikai monopóliumok uralma által hátrahagyott szégyenletes örökség — az irástudatlanság — teljes felszámolásának nemes eszméjét. Ma uj élet virágzik Kuba minden részén. Ennek az életnek a nevében küzdött és győzedelmeskedett a kubai nép.

Maria Copcealău elvtársnő, háziasszony, a V. I. Lenin rajoni néptanács képviselője ezeket mondotta: Kuba hős népe harccal vivta ki szabadságát és szabad hazájában uj, boldog életet kezdett épiteni magának. Az amerikai imperialisták azonban, lábbal tiporva a né-

(Folytatása a 3. oldalon)

Épül-szépül DRÁGA HAZÁNK

Új önkiszolgáló üzlet nyilt Temesváron

Vasárnap, április 16-án, délelőtt uj, korszerü önkiszolgáló élelmiszerüzlet nyilt a temesvári Március 6 köruton. Az uj áruház korszerü berendezése és ötletesen, izlésesen elrendezett árucikkei nagy vonzóerőt gyakorolnak a vásárlóközönségre. Az áruházban gazdag választékban található hal-, zöldség- és gyümölcskonzerv, tejtermékek, husipari és más élelmiszer termékek, italok stb. A megnyitás utáni órákban az üzlet nagy forgalmat bonyolitott le s még azok is, akik csak szemlélőkként jöttek el az üzlet megnyitására tele kosarakkal távoztak.

Egyre több helységet villamositanak

Évről évre növekszik a villamosenergia-termelés, amely az ipar állandó növekvő szükségleteinek a kielégitése mellett, a falvak villamositását is biztositja. 1961-ben a Maros Magyar Autonom tartomány harminc községét és faluját villamositják. Erre a célra több, mint kilencmillió lejt használnak fel.

Az első negyedévben kigyult a villany a Dicső rajoni Sövény faluban. Az utcai vezeték felszerelése és a középületekben végzett szerelési munkálatok után megkezdték a szerelést a dolgozók házaiban is.

Gyergyóalfaluban március folyamán az utcák egy részében kiépitették a vonalat. A szerelési munkálatok tovább folynak. A község dolgozói hazafias munkával járulnak hozzá a villanyhálózat megépitéséhez.

Megépitették a Gyergyőremetét tápláló távvezetéket is. Ebből a vonalból csatlakozást készitettek Csutakfalvának, ahol az utcák nagy részében már bevezették az áramot.. Május 1-re felépül a Ditro—Szárhegyet ellátó villanyhálózat is. Jelenleg mindkét helységben az utcai vezetékek szerelésén dolgoznak.

Kigyult a villany a Régen rajoni Abafáján is, és a napokban sor kerül Beresztelke teljes villamositásának befejezésére. Udvarhely rajonban Siménytalvát, Medesért, Szentmiklóst és Kobátfalvát villamositják. Ezekben a helységekben felépitették a távvezetéket és most az utcai villanyhálózattal dolgoznak.

Erdőtelepités, gyümölcsfaültetés

A Bákó tartományi fiatalok jelentős megvalósitásokkal köszöntik a Romániai Kommunista Párt megalakulásának 40. évfordulóját. A több, mint 80.000 fiut és lányt magukba foglaló hazafias brigádok 400 hektár területet erdősitettek és az országutak mentén több, mint 30.000 gyümölcsfát ültettek el. Ugyanakkor 2100 tonna ócskavasat győjtöttek és adtak át az acélöntőknek. E hazafias akciókban különösen szép eredményeket értek el a romani csőgyár ifjusági brigádjai, az onesti, bákói és Piatra Neamţ-i ifjusági brigádok.

IRODALOM ★ MŰVÉSZET

AUREL MIHALE

A szökevény

1944 júliusában vagyunk. Az igazságtalan háboru követelte áldozatok szinte elviselhetetlen teherként a falu nincstelenjeinek vállára nehezednek. A férfiak legtöbbjét elvitték a frontra — a családfenntartás, a gyermeknevelés, a mindennapi megélhetési gondokkal az asszonyoknak kell küzdeniök. Egy ilyen nehéz helyzetbe jutott paraszt család életén keresztül tár elénk tipikus képet a szerző dolgozó parasztságunk vértforralóan embertelen helyzetéről.

Petre alig tíz éves, de már kezdi érteni a körülötte történő eseményeket. Édesanyjuk, az országban élő annyi nincstelen zsellérhez hasonlóan földesuri birtokon dolgozik látástól-vakulásig. A két gyermek — Petre és testvéröccse, Nicolae — magára hagyva egész nap otthon, vagy a szomszédban játszik. Egyik nap a faluban arról kezdenek beszélni, hogy a közelben katonaszökevényt láttak és Cristachet, a gyermekek apját ismerték fel benne. Az anya és annak huga, Lina hamarosan meggyőződnek arról, hogy valóban Cristache bujdosik a falu határában. Rettegéssel tölti el őket a gondolat, hogy a csendőrök kezére kerülhet. Másnap valóban házkutatást tartanak a lakásban — a szökevényt keresik.

Éjszakára ismét magunkra maradtunk. Az ablakon holdfény áradt be, ezüstös csillogással vonta be a falakat, a szentképet és apám összeszakitott fényképét. A kihajigált, a szoba közepén halomba rakott holmik is mintha ezüstös fényben fürödtek volna. Nem tudtam aludni. Rettenetesen sajgott arcomon a seb Golea ostorcsapása nyomán — ugyanazon a helyen sujtott rám a csendőr is. Édesanyám azonnal kezdte összeszedni a dolgokat és helyükre rakni, mert reggel indulnia kellett aratni Frangopol birtokára. Mondtam neki, hogy kereste Golea és azzal fenyegetett, hogy egy szem buzát sem ad többé. Ez még jobban kétségbe ejtette, mint a csendőrök érkezése.

S ahogy csendben, nyitott szemmel feküdtem a takaró alatt, Niculae lassu lélegzését hallgatva és édesanyám mozdulatait figyelve, ujból mezitláb csoszogást hallottam a tornácon és valaki megzörgette az ablakot. Édesanyám félbehagyta a holmik összegyüjtését s kezében egy rongyos ruhával felegyenesedett és az ablak felé fordult.

— Óh! — sóhajtott hirtelen és szinte kővé dermedt kezében a ronggyal, másik kezét pedig a szájához emelte...

Én ismét a falhoz lapultam, vártam. Előbb az ajtó zörgését hallottam, majd sulyos lépteket a tornácon... A hozzánk nyiló ajtó zára is megzörrent... És hirtelen kitárult az ajtó és a küszöbön megjelent apám... Anyám kiejtette kezéből a rongydarabot, lába földbe gyökerezett, szótlanul állt tovább... Apám csendesen betette az ajtót, anélkül, hogy a legkisebb zajt is okozta volna és felém fordult... A holdfény most éppen az arcára esett.

— Cristache! — suttogta anyám forrón, ijedten.

Apám intett, hogy hallgasson és feléje közeledett. Félelmetesebbnek tünt, mint valami rabló.

A szakadozott ujju és térdü katonaruha alig fedte már testét. Arcát nagy, sürü fekete szakáll borította, mint valami vademberét. Főleg ebből látszott, hogy hosszu ideje bujdosott az erdőben, a földeken, a kukoricásban. Térdig meztelen, felsebzett lába szürkéllett a portól, a nadrág maradványai rongyokban lógtak. Csak a szeme volt olyan, mint négy évvel azelőtt: nagy és mély, éjfekete és felkavaró. Tekintete az üldözött ember ijedtségét, nyugtalanságát, félelmét tükrözte... Mozdulatai nyugodtak voltak, dus, csapzott haja homlokába hullott, elnyütt, ócska sapkáját kezében szorongatta... Majd egy lépést tett anyám felé...

— Mit csináltok, Floare? — kérdezte és hangjából annyi szelidség és jóság csendült, hogy édesanyám felocsudott merevségéből és sirni kezdett.

Apám széttárta karját, átölelte és kétségbeesetten magához szoritotta. Hosszasan megcsókolta a homlokát, majd felemelte fejét és sokáig ugy állt ott, mint a szobor. Akkor ő is sirni kezdett; csak könnyeit láttam, amelyek megcsillantak a holdfényben és egyre csak hulltak szakállába... Nem birtam tovább helyemen maradni, sóhajtva kiugrottam a takaró alól és anyámmal együtt én is édesapám erőteljes mellére borulva kerestem vigasztalást. Nem tudom, meddig maradhattunk igy, de szinte örökkévalóságnak tünt, mig édesapám kibontakozott az ölelésből és az ágyhoz közeledett:

— És hogy van Niculae... Egészséges?

— Igen! — sóhajtotta anyám és könnyedén huzni kezdte a takarót Niculaeról, mig derékig kitakarta.

— Egészen nagy fiu lett... remegett apám hangja.

Majd lehajolt hozzá és nagy, nehéz, ki tudja, mióta mosdatlan, földtől fekete kezébe fogta Niculae kicsiny fehér kezét. Hosszasan megcsókolta, anélkül, hogy fölébresztené. Szeme ismét megtelt könnyekkel és akkor szégyenkezve kissé visszahuzódott... Édesanyám gyorsan visszatakarta Niculaet és intett, hogy feküdjek én is a takaró alá. Majd mindketten az ágy szélére ültek, feszülten hallgatóztak és mereven az ablakra tekintettek.

— Ugy látszik, tudtátok, Floare! — hallottam apám suttogását.

— Sejtettük, — mormogta anyám megborzongva... Az egész falu beszéli... Azt mondják, hogy lelőttél valakit... egy tisztet!

— Mit, hogy lelőttem! — vágott közbe indulatosan apám... Éppen ez az, hogy nem lőttem le... meguszta a kutya annyival, hogy csak a vállát lyuggattam át.

És apám ugy maradt egy ideig gondolatokba merülve, düh és keserü bánat keritette hatalmába, mintha méreg hullámzana ereiben.

— Cristache, — hallottam édesanyám remegő suttogását... Félek... félek, ne hogy elfogjanak.

— Ezért is jöttem most hozzátok, — válaszolta később édesapám... Ma éjszaka másfelé indulok, hogy ne bukkanjanak nyomomra... Akartalak még látni benneteket!

Édesanyám rémülten fordult feléje. Egy ideig aggodalmasan, hideg komorságtól torzitott, reménytelenségtől felbőzött arccal nézte. Majd tehetetlenül leemelte róla tekintetét. Pillanatokig apám is zavartan hallgatott.

— Cristache, — merészkedett ismét anyám és könnyáztatta szemét reáemelte... Talán jobb lett volna ott maradnod!... Mások is voltak háboruban és hazatértek... Mások ténylog gyilkoltak s mégis megusztak... Talán te is megmenekültél volna...

Apám gyöngédséggel tekintett rá, mint valami tudatlan teremtésre. Majd ugy maradt sokáig, földre szegzett tekintettel. Édesanyám felbátorodott:

— Most mit teszel? Meddig rejtőzöl még a mezőn, nyomodban a csendőrökkel, menekülve az emberek elől, éhesen és rongyosan?... Jelentkezz, Cristache! — kérlelte anyám.

Apám felkapta fejét és vad tekintetét feléje forditotta. Komoran, gyanakvóan, nyugtalanul nézett rá, majd ellenkezés jeléül röviden megrázta fejét:

— Most már nem lehet!

— Ugyis elfognak — mondta csendesen, szinte hangtalanul anyám... és halálra vernek a csendőrök.

— Nem fognak el! — nyögte apám... És aztán egyszer csak vége lesz ennek a háborunak is!

Anyám szeme ismét megtelt könnyekkel. Ahogy ott ült az ágyon a hodfényben, a könnycseppek gyöngyszemeknek tüntek. Apám felállt, mély sóhaj hagyta el ajkát, mint valami elfojtott kiáltás. Az ablakhoz közeledett, megállt a fal mellett, hogy ne essen rá a fény. Hosszasan nézte a kihalt udvart, a kaput és az utcát, a szomszédos házakat, a holdfényben fürdő környéket. Igy maradt álliva, mozdulatlanul, kifelé tekintett és igy szólt:

— Floare, azt gondolod, hogy gyávaságból szöktem meg?!... Akár a kivégző osztag előtt, akár a fronton, golyóktól mulok ki. Nem gyávaságból szöktem meg... Ismersz!... Ha féltem volna, már a háboru elején megszökök!... Pillanatnyi csendet tartott, annyit, hogy a belső ellenkezéstől érdessé vált hangját meglágyitsa és ezt suttogta:

Hiába halnak meg az emberek, Floare!... Az igazságot, amely nekünk kell, nem a fronton találjuk. Nem! Az igazság itt van, nálunk, a faluban, Frangopol kezében és az olyanokéban, mint Boblete és Madarache!... Ezekkel kell megverekednünk — recsegett apám hangja hátborzongatóan... és kicsavarognunk a nyakukat!

— Cristache! — mozdult meg hirtelen ijedten anyám s sziszegve suttogta: — Lázadó vagy, Cristache!

Apám csendesen visszatért az ablaktól, megfogta anyám kezét és ismét leültek az ágyra. A szobára egy ideig mély csend borult. Zavartan azon töprengtem, miért ellenkezett anyám, amikor édesapám azt mondta, hogy ki kell csavarnunk Frangopol nyakát, de azt nem értettem, mi baja van apámnak Bobleteékkel! És gyengédséggel gondoltam a Ragyásképü gyümölcseire... Frangopol! Vele más volt a helyzet. Ő boják volt... Arra gondoltam, megmondom apámnak, hogy Golea nyakát is ki kell csavarni! Nem találtam azonban magyarázatot arra, hogy Bobleteéknek és Madaracheéknak miért van több, mint nekünk?!... Apám zavarta meg töprengésemet. Hitetlenül, magasra emelt orral szaglászott, majd halkan igy szólt:

— Floare... Mintha friss kenyér szagát érezném.

Anyám örömmel nyult az ágy végébe és kiemelte azt a félkenyeret, amelyet a Ragyásképütől kaptam. Nem mondta meg, honnan tettünk szert rá, nehogy ismét kifakadjon. Odanyujtotta neki és biztatta:

— Vedd... Nem került semmibe!

Apám elvette a kenyeret és gyorsan falni kezdett, ökölnagyságu darabokat harapott belőle.

— Régóta nem ettem friss kenyeret — mormogta, mintha szégyenkezne... Aztán hirtelen abbahagyta az evést és visszaeresztette anyám ölébe a kenyérdarabot.

— Inkább tedd el a gyerekeknek! — mondta.

Anyámmal együtt tiltakoztunk, de már nem győzhettük meg, hogy nyuljon ismét a kenyérhez. Hirtelen eszébe jutott valami és aggódva kérdezte anyámat:

— Te, mennyi buzát kapsz majd az uraságtól?

— Nem tudom — tért ki anyám a felelet elől... — Most a cséplésnél látjuk majd meg!

— Egy szemet sem kapunk, édesapám — szóltam közbe hirtelen... Itt járt Golea és azt mondta... miért hiányzott anyám az aratásnál?

A pámat váratlanul ugyanolyan düh keritette hatalmába, mint amilyen néhány perccel azelőtt az ablak mellett elsötétitette tekintetét és felkeltette gyülöletét. Kérdőn forditotta anyám felé szakállas arcát. Szemei szikráztak. Anyám hallgatásából megértette, hogy igazat mondtam és hirtelen, haragosan dohogva, káromkodva felállt és mint egy megvaditott medve, döngő léptekkel járt fel s alá a szobában...

— Most nyáron sem adott, édesapám! — kiáltottam a takaró alól... Édesanyám beteg volt!...

...Az istenit! — csikorgatta a fogát indulatosan apám. És hirtelen megállt, az ablak felé fordult. Kint a szomszédban ugatni kezdtek a kutyák. Az ablakhoz álltam és észre vettem, amint Pirjol, a mi házőrzőnk az udvaron keresztül az utca felé rohant. Apám megfeledkezett rólunk, halkan kinyitotta az ajtót s lopakodva a tornácra osont... Anyám követte... Én az ablaknál maradtam, az utat figyeltem... Egy pillanatra valaki megzörgette a tornác felőli ajtót... Csak anyám volt, aki félénken a kapu felé igyekezett... A hold fehér fénnyel szórta be az udvart, szinte nappali világosságot árasztott... Anyám az ajtóban várakozott, a kutyák hirtelen támadt zenebonáját hallgatta... Majd fejével intett... Apám kiosont az ajtón és a falak árnyékába huzódott... Aztán az udvar végében láttam feltünni még egyszer kétrét görnyedve szaladt Lina néném kertjének akácfái alá.

Anyám egy ideig még kint várakozott, majd visszatért. Apám lázadó ellenkezése őt is félelemmel töltötte el. Bezárta az ajtót és sóhajtások között térdreborult a szentkép előtt. Néhányszor egész lassan fejet hajtott, aztán felemelte tekintetét s ezt mormolta:

— Oltalmazd meg, szüz anyám!

Éjfélig egyikünk sem hunyta le a szemét. Anyám fojtottan egyre csak sirt, apámért imádkozott, vagy átkozta az életünket. Bántam, hogy már nem mondhattam el apámnak: Golea rámütött a lovaglóostorral, a Ragyásképü meg kifaggatott felőle. Azzal hitegettem magam, hogy apám ugy sem mehetett messzire és egyik éjszaka mégis csak visszatér hozzánk. Abban a pillanatban azonban ismét erősebben kezdtek ugatni a kutyák, a zenebona betöltötte az egész falut, majd élénk zsivaj hallatszott. Az utcán emberek szaladtak, kezükben vedrekkel és vasvillákkal.

— Segitség — kiáltotta valaki egész érthetően... Tüz!

Akkor Lina néném kopogtatott be az ablakon s kihivta édesanyámat. Én is vele tartottam. A falun tul a legelő körül hatalmas tüz világitotta meg az éjszakát. A holdfényben a levegő megtelt füsttel és fekete pernyével. A lobogó lángnyelvek magasra emelkedtek és áttörték a füst- és pernyefelhőt. Az emberek is arrafelé igyekeztek...

— Ég Frangopol szérüje! — mormogta Lina néni. Egy szem sem marad ott... Hamuvá ég az egész!

Anyámmal együtt megrettentünk, de egyetlen szó sem hagyta el ajkunkat. Édesanyám magához ölelt és remegve keblére huzta fejemet. Az utcán maradtunk, néztük a tüzet, mig az utolsó ember is elhaladt mellettünk. Ekkor anyám visszaszaladt a házba, mert a csendőrök és az uraság emberei őrült iramban, lóháton a legelő felé vágtattak. Lina néném el az udvarban maradtunk és tovább figyeltük az ég felé törő lángnyelveket.

Sokkal később, amikor visszatértem a házba, anyám még ott térdepelt a szentkép előtt, imádkozott...

★

Másnap hajnalban Lina néném rázott fel álmomból:

— Petrică, gyorsan kelj fel, viszik apádat... Gyere, hogy lásd még te is!

Mit sem értve ugrottam ki az ágyból. Csak kint az utcán,

(Folytatása a 4-ik oldalon)

DAN URSULEANU

AJÁNLÁS

Arany jövőnknek drága Pártja, te!
Fogadd szivem, mely fáklyaként lobog ma,
Ugy vártam e boldog pillanatokra.
Mint egy kincstár drága kincseire.

Fogadd szivem, mely fáklyaként lobog ma!
Szeretetem bibor kupája az,
Ifjuságommal, mely fényt sugaraz,
Feléd nyujtom erős kezembe fogva.

Mint vörös zászló égjen a napon
Egy láng bennem, Lenin lobogójából,
Csak benne éljek s tüze szikrájától
Hevüljön érted harcom és dalom!

De ha az ellen utját el kell állnom
Szivem tüzével — azt vetem elébe,
Áldozatával harci zászlód fénye
Még biborabbá lesz szeretett Pártom!

SERESTÉLY BÉLA fordítása

V. I. Lenin az első villamosállomás felavatásán Kasino faluban. (N. Sziszojev festménye)

EUGEN JEBELEANU

LENIN HANGJA

Nagy lépcsőkön tapodtunk ujra már.
Kint üde fénnyel csillant január.

Sokan merengtünk ismét tétován
tágas termek rég ismert képsorán.

Öreg pillantás, ifju friss tekintet
felé Október hősi népe intett.

Ősz fő hajolt levél fölé szerényen.
Tán tanfolyamról érkezett meg éppen.

Fiatal anya kedves hóvirágok
csokrát hozta, mint győzedelmi zászlót.

Már várja is izmos kis asszony-öklét
ötéves terv, marógép vagy szövőgép.

Nedves, fénylő munkás-szemek Lenint
néztek: kinyujtott jobbja merre int?

Aztán a nagy csarnokba átjutottam
s fény csillant meg a tágas ablakokban.

Nagy arcmások néztek ránk s legkiváltképp
anyák s csöppségek járását figyelték.

Egyszerre csönd lett. Némán s elhagyottan
zárt doboz tünt szemünkbe egy sarokban.

Nem is tudom, becézni hogy ki kezdte,
de hanglemez pördült lassan sziszegve.

Az ő szava csendült fel és riadt
örömmel vártak nők és férfiak.

Figyelt a csarnok sok-sok régi képe.
Törvény-szöveg volt: hogy már lenne béke!

Tüzzel ragyogtak mind a mondatok.
(Akkor nálunk csak bu és gond lakott).

Szava bérc volt, mely fellegekbe vesz.
Nagyobb lett, mint a föld, a hanglemez.

Beszédét némán hallgatták anyák.
A nagyvilágon szárnyalt hangja át.

Levert népek emelték fel fejük.
Zugott a föld hangjuktól mindenütt.

Mint gépfegyver csövéből lőtt golyó,
claggott kort vett célba most a szó.

Nem moccantunk. Tudtuk mind: ime itt,
e szóból történelmünk születik.

Harc, lázadás vihart s villámtüzet vet.
Uj városok s vetések igy születnek.

Uj csillagok támadnak s tengerek.
Gyümölcsös hajt ki. Kél uj rengeteg.

S ki volt egykor a nép rongyos leánya:
boldog fény hull az édes kis anyára.

Ékék barázdát vonnak, tiszta sáncot.
Ahol ő szól, hullnak béklyók, a láncok.

...Megáll a gép. De gördült csak tovább
a Föld előre s zugta bölcs szavát.

Forditotta: SZEMLÉR FERENC

Zenei séta két városban

Az elmult napokban a zenekari est különös varázsát éreztük Temesvárt és Aradon. A hosszu évek, sőt egy egész évtized szakadatlan munkájában, megszámlálhatatlan hangversenyek élményeiben összeforrott együttesek muzsikálásának oly szinvonalával ismerkedtünk meg néhány nap alatt, amely sokatmondóan igazolta: mily magasfoku hazánk vidéki városainak zenei kulturája!

ZENEI SÉTÁNK ELSŐ ÚTJA

Temesvárra vezetett a Makszim Gorkij hangversenyterembe. Rendkivül nehéz feladatra vállalkozott ottjártunkkor a temesvári Banatul Filharmónia. Legutóbbi koncertjén öt számból álló háromórás müsorral lépett a közönség elé: nyitányok, szimfonikus költemények s egy rövid lélegzetü Haydn szimfónia szerepelt az est müsorán. Az együttest a filmjeiről ismert Roberto Benzi vezényelte.

A fiatal, 28 éves karnagy gyermekkorától irányit zenekart. Mindent emlékezetből vezényelt. Fejlett technikája mellett érett elmélyülés és szuggesztivitás forrósitotta át produkcióját. Fölényesen uralkodott a hatalmas zenekari apparátuson... Nagyvonalu mozdulatai azonban nem mindig voltak gazdaságosak. Sokszor szükségtelen, fölöslegesen látványos mozdulatokat iktatott vezénylésébe s ezért gyakran az volt az érzésünk, hogy ezek az elegáns mozdulatok jobbára nem a zenekarnak, hanem a közönségnek szóltak.

A hangverseny egyuttal alkalmul szolgált arra, hogy közelről megismerjük a zenekar képességeit. Elsősorban a vonósok hangzása kapott meg. Az intonáció, a tónus, a zenekari összjáték terén egyaránt kellemes hatást gyakorolt ránk a vonóskar. Egyedül a csellósok szólamvezetőjének bizonytalankodó és olykor hamis szólói hatottak zavarólag.

SÉTÁNK MÁSODIK ÁLLOMÁSAHOZ

érkeztünk. Az aradi Állami Szinház nagyterében az idei évad XXIX. hangversenyét tartotta szimfonikus zenekarunk. Az est vendégművésze, Dan Podlovschi Beethoven hegedüversenyét adta elő. Az Enescu zenei verseny kitüntetettje két évvel ezelőtt Li Min-csan-nal szólóesten mutatkozott be Aradon. Az azóta eltelt idő alatt a bukaresti hegedüs müvészete jelentősen fejlődött. Tónusa már sokkal szélesebb, melegebb s technikája is csiszoltabb. Hegedü-hangja immár tisztán szárnyal. Bár a mü felépitésében még nem mindenkor tökéletes az előadásmódja, de hangzásban meggyőző volt produkciója. Sajnos, olykor fiatalos lendülete, különösen a záró tételekben magával ragadta a hegedümüvészt, a megengedettnél gyorsabb tempót diktált s a mü mélységére már kevésbé világitott rá.

Csajkovszkij Manfréd szimfóniája zárta a legutóbbi est müsorát. A zenekar Jan Hugo Huss vezényletével a zenei romantika e roppant erejü hangulathullámait és lirai ellágyulásait egyaránt meggyőző előadásban tolmácsolta. Jan Hugo Huss higgadt, de egyuttal belső dinamikától fütött irányitással szólaltatta meg Csajkovszkij e halhatatlan remekművét.

Nagyhalmágyi József

NASTASE JUSTIN: HAVASI KÜRTÖS.

Kiosztották az 1961. évi irodalmi és művészeti Lenin-dijakat

MOSZKVA. (Agerpres). — Az irodalmi és művészeti Lenin-dijbizottság kiosztotta az 1961. évi dijakat.

Lenin-dijat kapott Alekszandr Prokofjev „Uti felhivás" cimü verseskötetéért, Mihail Sztyelmah ukrán prózairó „Kenyér és só", „A vér nem válik vizzé" és „Nagy család" cimü trilógiájáért, Alekszandr Tvardovszkij „Távolból-távolba" cimü költeményéért. Az ujságirás és publicisztika Lenin-diját Johannes Smuul észt irónak adományozták „Jégkönyv" cimü antarktiszi uti naplójáért.

Lenin-dijat kapott Martirosz Searjan festőművész „Hazám" cimü képsorozatáért és Borisz Prorokov „Aminek nem szabad megismétlődnie" rajzsorozatáért, Grigorij Csuhraj filmrendező és Valentyin Jezsov forgatókönyviró „A katona balladája" cimü filmért, Vera Pasenna szinésznő a „Vasza Zseleznova" szindarab Vasza Zseleznova szerepének alakitásáért és a „Kőfészek" cimü darabban az öregasszony (Niszkavuori) szerepének alakitásáért.

Dijakkal tüntették ki Jevgenyij Mravinszkij karmesiert és Szvjatoszlav Richter zongoramüvészt hangverseny- és előadómüvészi tevékenységéért.

Elemezték a pártoktatást

Ebben a pártoktatási évben a kisiratosi kollektiv gazdaság alapszervezete megszervezte az RMP történetének, a Román Munkáspárt Szervezeti Szabályzatának, valamint az esti tanfolyam első és másodéves anyagának tanulmányozását. Minden tanulmányi körben megtartották az évvégi összefoglaló szemináriumokat. Ezt követően a gazdaság alapszervezete gyülésen elemezte a pártoktatást.

Pártélet

A büró jelentéséből kiderült, hogy általában kielégitően működtek a tanulmányi körök, a hallgatók igyekeztek elsajátitani az előadott tananyagot. Dicséretet érdemelnek Antal János, Molnár András, Andó Antal, Kristóf Béla, id. Bába György, László János, Kristóf Károly, Hügel Ferenc, Csigyár István, Torma Antal hallgatók, akik rendszeresen látogatták a pártoktatási köröket, hozzászólásaikkal emelték a szemináriumok szinvonalát. Az emlitett hallgatók nemcsak az év folyamán, hanem az évvégi összefoglaló szemináriumokon is tevékenyen bekapcsolódtak a felvetett kérdések megvitatásába. Érdemes megemliteni azt is, hogy konkrét javaslatokat tettek a hektárhozam növelését, az állatállomány szüntelen fejlesztését, a gazdaság szervezeti-gazdasági megerősitését illetően.

Mind a jelentésből, mind a hozzászólásokból kitünt, hogy ebben az évben általában kielégitően működtek a pártoktatási körök, a hallgatók tulnyomó többsége elsajátitotta az előadott tananyagot, a tanultakat pedig igyekeznek alkalmazni a gyakorlatban, odaadással küzdenek a gazdaság szüntelen erősitéséért. Felszinre kerültek azonban a hiányosságok is. Kiderült, hogy a látogatottság egyetlen körben sem volt teljes. Egyébként a legjobb eredményeket Gáll János propagandista érte el. De ebben a körben is csak 82 százalékos volt a látogatottság. A gyülésen birálatban részesitették Rajcsek István, Juhász János, Antal András, Papp József, Faragó András, Tesedán István és más hallgatókat, akik helytelen magatartást tanusitottak a pártoktatás iránt, nem vettek részt rendszeresen az előadásokon és szemináriumokon. Ennek következtében az összefoglaló szemináriumokon sem szólhattak hozzá érdemlegesen a kérdésekhez. Szükséges, hogy az emlitett elvtársak vonják le a tanulságokat és a jövőben nagyobb figyelmet forditsanak politikai és ideológiai ismereteik gyarapitására.

Ugyancsak ezen a gyülésen elhatározták, hogy milyen tanulmányi körök működnek majd a következő pártoktatási évben. Igy például az alapszervezet elhatározta, hogy a következő pártoktatási évben a konkrét gazdaságtant, az RMP történetét, a Román Munkáspárt Szervezeti Szabályzatát és az esti tanfolyam anyagát tanulmányozzák majd a hallgatók. Ugyanakkor kijelölték a propagandistákat is. Az alapszervezet Gáll János, Almási Ferenc, Bába János és Szabadai László elvtársakat bizta meg a pártoktatási körök vezetésével. Az emlitett propagandisták ugyanis már több éves tapasztalattal rendelkeznek ezen a téren. Szükséges, hogy az alapszervezet nagyobb segitséget nyujtson a propagandistáknak, mozgositsa a hallgatókat az előadásokon és szemináriumokon való részvételre. Ilymódon biztosithatja a pártoktatás még eredményesebb kibontakozását a kisiratosi kollektiv gazdaságban.

A gyülés végén a legtevékenyebb hallgatók könyvjutalomban részesültek.

Szellelki József,
a kisiratosi kollektiv gazdaság tagja

A műszaki tudományos ülésszakok hónapja

Munkában a vagongyári ujitók

VÁROSUNKBAN, április 1-én kezdődött a műszaki tudományos ülésszakok hónapja. A gyárak, üzemek műszaki irodái intézkedési tervet készitettek, melynek alapján élénk tevékenység folyik minden munkahelyen: előadásokat tartanak a termelés különböző kérdéseiről, brigádokat szerveznek és ösztönzik az ujitókat és észszerüsitőket, hogy mind több alkotó kezdeményezéssel járuljanak hozzá az általános termelési szinvonal növeléséhez.

A Dimitrov vagongyárban már április első napjaiban bizottság alakult, amely munkaterv alapján, hozzáértéssel irányitja, vezeti a műszaki dolgozók, az ujitók tevékenységét. A Dimitrov-gyár különböző részlegein hetenként előadásokat tartanak, melyek során ismertetik a dolgozókkal a legjobban bevált módszereket, munkaszervezési formákat és azokat a kérdéseket, amelyek megoldásra várnak. A műszaki tudományos ülésszakok hónapja alkalmával a vagongyárban is sokoldalu tevékenység folyik. Ez alkalommal azonban legfőképpen az ujitók tevékenységével kivánunk foglalkozni.

A KIMUTATÁSOKBÓL MEGTUDHATJUK, hogy az ujitók munkája egyre fokozódik. Április 1 és 6-a között a műszaki irodában hét ujitási javaslatot jegyeztek be: ezek közül négyet már elfogadtak s rövidesen gyakorlati alkalmazásukra is sor kerül. Lengyel József gépész ujitása alapján a gázturbina hütésénél keletkező melegvizet ismét felhasználják. Dehelean Teodor hegesztő egy emelőszerkezetet készitett, melyet sikerrel alkalmaznak a tehervagonok ajtójának tetszés szerinti emelésénél, amivel a beszerelés munkája lényegesen könnyebb. Továbbá két esztergagépnél pneumatikus befogókészüléket alkalmaznak, amellyel megszünik a nehéz fizikai munka és évente mintegy 10.000 lej megtakaritása származik a gyárnak a munkatermelékenység növekedése folytán. Az itt emlitettek csak a fontosabb megvalósitásokat ölelik fel.

Nem nehéz azonban megállapitanunk, hogy az ülésszakok hónapjának második hetében még jobban fellendült a gyárban a müszaki tevékenység.

APRILIS 6 ÉS 14 KÖZÖTT már 12 ujitási javaslatot nyujtottak be a dolgozók. Megmutatkozik, hogy a mérnökök és technikusok előadásai s a gyártási folyamatban felmerülő kérdések ismertetése felkelti a dolgozók érdeklődését s ennek tulajdonitható, hogy jobbnál jobb megoldások látnak napvilágot. A müszaki tudományos ülésszakok hónapjára alakult gyári bizottság olyan előadások megtartását foglalta tervbe, amelyek szorosan összefüggnek a termelés kérdéseivel, a munkahely sajátos körülményeivel. Igy például több előadás hangzott el a munkahely jó megszervezésével kapcsolatban. Ismertetőt olvastak fel a grafitformában történő öntésről, tapasztalatcseréket szerveztek, melyek során a dolgozók megismerhették egymás munkamódszereit s elterjeszthették a legjobban bevált munkafogásokat. A gyári bizottság érdeme, hogy irodát létesitett, ahol mérnökök és technikusok tanácsokkal látják el az érdeklődő ujitókat, sőt az alkotó elgondolások gyakorlati kivitelezésében is segitséget nyujtanak. (Helyes volna, ha hasonló irodát városunk több üzemében is létesitenének).

Az alkotó munka fellendülése számos nehéz probléma megoldásához vezetett. Igy például Groza Vasile és Paul Florian ujitók tanulmányozták a daruval történő szállitás biztonságosabbá tételének kérdését. Erre azért volt szükség, mert a daru, kampók segitségével emelte fel a vagonalvázat s az imbolygott, veszélyes volt azokra nézve, akik fölött elhaladt. A két ujitó egy fix tartórud alkalmazását javasolta amely egycsapásra megoldotta a kérdést.

EDDIG NEHÉZ, fizikai munkával, nagykalapácsokkal egyenesitették a bányavagonok ajtaját. Cionca Stefan mérnök erre is megtalálta a megfelelő megoldást: egy készüléket dolgozott ki, melynek segitségével pillanatok alatt elvégzik ezt a munkát anélkül, hogy az ember fizikai erejére szükség volna.

Tovább sorolhatnánk az ujitók hasznos tevékenységét, a müszaki tudományos ülésszakok hónapja alkalmával. De a fenti példák is meggyőzően bizonyitják, hogy a Dimitrov-gyári dolgozók nemcsak erőteljesebb munkájukkal, hanem alkotó kezdeményezésük latbavetésével is küzdenek a párt megalakulásának 40. évfordulója köszöntésére tett felajánlásaik teljesitéséért, azért, hogy méltóképpen köszöntsék a nagy évfordulót.

(t. — i.)

A Készruhagyár 3-as számu részlegén dolgozik Sablici Elena IMSz-tag. Munkatársai azzal fejezték ki iránta való bizalmukat, hogy megválasztották a szakszervezeti csoport szervezőjének. Meg is érdemelte a bizalmat. Öntudatos, lelkiismeretes munkás. Tervét átlagban 7 százalékkal szárnyalja tul s az általa végzett munka 90 százaléka kifogástalan minőségü.

A fővárosi nők nagygyűlése

(Folytatás az első oldalról)

pek jogát a nemzeti függetlenséghez, álnokul előkészitették és kirobbantották aljas támadásukat. Ezuttal is elvétettétek számitásaitokat, imperialista urak! Nem számoltatok a kubai nép erejével, a béke- és szabadságszerető népek szolidaritásával. A győzelem mindig azok oldalán van, akik szabadságukat és nemzeti függetlenségüket védelmezik.

Ezután Dina Cocea művésznő beszélt. Az amerikai monopolista körök, amelyek ismét a népek szabadságának ellenségeiként állnak az egész emberiség előtt — mondotta —, félnek a forradalmi Kubától, mert félnek az igazságtól, félnek a jövőtől. A hős kubai nép egy emberként állt talpra, hogy megvédelmezze szabad hazáját és megmutatta az egész világnak, milyen hatalmas fegyver egy olyan nép haza- és szabadságszeretete, amely lerázta magáról az imperialista elnyomás igáját.

Hatalmas lelkesedés közepette a gyülésen részvevő nők százai határozatot fogadtak el, amelyben nagy örömmel üdvözlik az előzönlők ellen kivivott győzelmet és megbélyegzik az amerikai imperialisták aljas agresszióját a Kubai Köztársaság ellen. Mi, nők, — hangzik a határozat — mindenben helyeseljük a Román Népköztársaság kormányának nyilatkozatát, amely egész népünk érzelmeit, a béke megvédésére irányuló szilárd elhatározását juttatja kifejezésre. Tudatában annak, hogy minden próbálkozás, amely egy nép szabadságának elfojtására irányul, a világbékét veszélyezteti, felszólitjuk az Egyesült Nemzetek Szervezetét, hogy teljes erélyjel lépjen fel minden ilyen próbálkozás ellen. Követeljük, hogy az ENSz határozottan foglaljon állást a Kubai Köztársaság függetlenségének és szuverénitásának védelmében.

(Agerpres)

Az ötvenesi állami gazdaságban

Sokkal több a lehetőség az önköltségi ár csökkentésére

A gazdaság jövedelmezőségének állandó növelése, valamint a termények önköltségi árának csökkentése elsőrendü feladat. Ahhoz, hogy mezőgazdasági egységeink gazdaságilag és szervezetileg állandóan erősödjenek, körültekintő s állandó szervező intézkedésekre van szükség.

Pártunk III. kongresszusa fontos feladatokat jelölt meg állami gazdaságaink számára. Állandóan növelniök kell a termelést, a munka termelékenységét; a legmesszebbmenően ki kell használniok a termelőeszközöket, ésszerüen kell gazdálkodniok a rendelkezésükre álló földterületeken, csökkenteniök kell a termények önköltségi árát s növelniök kell az egységek jövedelmezőségét.

Az ötvenesi állami gazdaságban nagyok a fejlődési lehetőségek. Az évek folyamán a vezetőség és a pártalapszervezet kellő tapasztalatra tett szert a gazdaság életének irányitásában.

Ennek ellenére, az elmult évi eredmények sokkal nagyobbak lehettek volna, ha körültekintően használják ki a lehetőségeket, ha nagyobb figyelmet forditanak a jövedelmezőség növelésére.

A haladó agrotechnikai módszerek alkalmazását nem lehet mellőzni

A növénytermesztést bizonyos mértékben befolyásolta a kedvezőtlen időjárás, de a gazdaság dolgozói elmulasztottak számos igen fontos intézkedést, amelyekkel hozzájárulhattak volna a terméshozam növeléséhez. Igy például a kukorica termesztésénél nem érték el az előirányzott terméshozamot s ez elsősorban annak tulajdonitható, hogy nem készitették elő megfelelő módon a talajt. Nem biztositottak megfelelő növénysürüséget, ugyanis a gazdaság vezetősége és szakemberei, a gépesitők nem tartották tiszteletben az ezzel kapcsolatos utasításokat. Nem ügyeltek az előirt önköltség tiszteletbentartására sem: az egy tonna kukorica termesztésére előirányzott összeget jóval tullépték. Az emlitett feladatok teljesitésének elmulasztásával csökkent a terméshozam, ugyanakkor emelkedett az önköltség.

Az ötvenesi állami gazdaságban igen fontos termelési ág az állattenyésztés. A gazdaság dolgozói itt eredményesebb munkát végeztek: az elmult évben teljesitették, sőt tul is haladták tejtermelési előirányzatukat. Ez igen örvendetes tény. A gazdaság vezetőségének azonban a tervfeladatok teljesitése mellett a jövedelmezőség kérdését itt sem szabad szem elől tévesztenie.

Az önköltség csökkentése — állandó feladat

Az állattenyésztés fejlesztésének igen fontos tényezője a takarmányozás. A takarmánynövények minőségétől függ, hogy csökken, vagy emelkedik az állattenyésztésben az önköltségi ár. Az ötvenesi állami gazdaságban hektáronként 30.000 kiló zöld silótakarmányt irányoztak elő. De mivel nem teljesitették kellő időben a silókukorica termesztésnél a különböző mezőgazdasági munkálatokat, nem biztositották a hektáronkénti növénysürüséget, mindössze 19.230 kiló silótakarmányt takaritottak be. Az önköltségi árat növelte az is, hogy a silózási helytől nagy távolságra vetették a kukoricát s igy jelentős összegeket kellett forditaniuk a szállitásra. Az ötvenesi állami gazdaságban az elmult évben egy tonna silótakarmány önköltségi árra tullépte az előirányzott 43 lejt.

Hiba volt az is, hogy a takarmányozásra használt pillangósnövények termesztését olyan területeken is fenntartották, ahol a lucerna, lóhere már mintegy 90 százalékban kipusztult. Igy természetesen alacsony volt a terméshozam és magas az önköltség.

A növénytermesztésben mutatkozó hibák érezhetően befolyásolták az állattenyésztést is. Az állatok drága takarmánnyal való etetése a termékek önköltségi árának növekedéséhez vezetett. Ezzel magyarázható, hogy a fejőstehenek tartására előirányzott 3360 lej helyett 4150 lejt használtak fel s igy egy hektoliter tej önköltségi árát 18 lejjel lépték tul.

Tartsák tiszteletben a gazdasági-szervezési intézkedéseket

Ismerve az emlitett hiányosságokat, az ötvenesi állami gazdaság vezető tanácsának, a pártalapszervezet konkrét támogatásával, határozott intézkedéseket kell foganatositania a belső erőtartalékok nagyobb mértékben való kihasználására, olyan gazdasági-szervezési intézkedéseket kell hoznia, amelyek hozzájárulnak pártunk III. kongresszusa által megjelölt feladatok teljesitéséhez. A gazdaság pártalapszervezete és vezetőtanácsa a közelmultban igen értékes segitséget kapott: az illetékes felsőbb szervek elemezték a gazdaság idei első negyedévi munkáját. A felszinre került hibák megszüntetésével, valamint a szakmai utmutatások betartásával az ötvenesi állami gazdaság munkásai, technikusai és mérnökei tovább fejleszthetik gazdaságukat.

A gazdaság vezetőtanácsának jelenleg nagy figyelmet kell forditania arra, hogy tartsa tiszteletben a kukorica vetésével kapcsolatos utmutatásokat. Intézkednie kell, hogy minden munkát idejében elvégezzenek és hektáronként a szemeskukoricánál 35—40.000 szál növényt, silókukoricánál pedig 60—70.000 szál növényt hagyjanak. Az állattenyésztésnél a tej- és a hushozam növelése, valamint az önköltségi ár csökkentése érdekében, be kell vezetni az állatok szakszerü és gazdaságos etetését. Ezen a téren nagy feladat hárul az állattenyésztő technikusokra, akiknek kötelességük felvilágositani a gondozókat arról, hogyan kell végeznie a takarmányozást és a gondozást. A vezetőtanácsnak és a pártalapszervezetnek harcolnia kell azért, hogy több mezőgazdasági termést, több állati terméket állitson elő, minél alacsonyabb önköltségi áron.

G. I.

Az Orvostudományi Társaság

aradi fiókja értesiti tagjait, hogy általános orvosi osztálya kedden, április 25-én 19 órai kezdettel a társaság Horia utca 2 szám alatti székhelyén tudományos ülést tart.

A szülészeti és a nőgyógyászati osztály is ugyancsak kedden 19 órai kezdettel a szülészeti kórház November 7 utca 5 szám alatti helyiségének könyvtárában tartja munkaülését.

Értesités

A városi közüzemek igazgatósága az érdekeltek tudomására hozza, hogy

április 24-től kezdik meg a strandbérletek kiadását az idei szezonra

A bérleteket naponta 9—12 óra között, kedden, csütörtökön pedig délután 15—17 óra között a Neptun-strand administrációján adják ki.

A régi bérlők kabinjait május 6-ig tartják fenn.

AZ ARADI „DECEMBER 30" ÜZEM

alkalmaz

5 éves gyakorlattal és államvizsgával rendelkező textil mérnököket

Érdeklődni és jelentkezni lehet a személyzeti osztályon 7—15 óra között, a vállalat székhelyén, str. Poetului nr. 1/c.

Igazgatóság

Az aradi „December 30" üzem

versenyvizsgákat hirdet

fonómesteri, szövőmesteri, kikészitőmesteri és karbantartási mesteri állások betöltésére

A versenyvizsgára mindazok jelentkezhetnek, akik állami mesteriskolai, magasabb vagy ezzel egyenértékü végzettséggel rendelkeznek.

Jelentkezési kérvényeket április 29-ig a személyzeti osztályon kell benyujtani.

A versenyvizsga időpontja 1961 május 15

Rádiómüsor

Vasárnap, április 23.

BUKAREST I: 6: Román népzene. 6,30: Könnyüzene. 7: Hirek, központi sajtószemle. 7,15: Hazafias dalok. 7,30: Esztrádmuzsika. 8: Vidám klub. 8,20: Román népzene és táncok. 8,40: Könnyüzene. 9: Zenei kalauz. 9,30: Gyermekek rádiószinháza. 10,30: Könnyüzene. 11: Mükedvelő együttesek a mikrofon előtt. 12,15: Könnyüzene. 12,30: Operett-album. 13,10: Mindenről — mindenkinek. 14: A Ciocirlia együttes müsora. 14,30: Román könnyüzenei hangverseny. 15: A kolozsvári Állami Opera müsora. 15,30: Riportmüsor. 16,30: Szórakoztató zene. 16,50: Könnyüzene. 17,25: A baráti országok népzenéjéből. 19,05: Román népzene szólisták. 19,30: Rádiószinház. 21,15: Tánczene. 23,10: Szimfonikus zene. 23,52: Hirek.

BUKAREST II: Esztrád muzsika. 7,30: Román népi táncok. 8: Könnyüzene. 8,30: Iskola és élet. 9: Köszönöm a pártnak! 9,30: Román népzene. 10: Operaáriák. 10,30: Külföldi lapszemle. 10,40: Esztrád-zene. 10,50: A főváros hangversenytermeiből. 13,15: Népek zenéje. 14,15: Hangszerszólók. 14,30: Aki tud — nyer! 15,15: Könnyüzene. 15,35: Balett-szvit. 16: Itt Moszkva beszél! 16,30: Román népzene. 17: Uj élet — uj dalok. 17,15: Román hangszerszólisták. 17,30: Könnyüzene. 18: Népek táncaiból és zenéjéből. 18,45: Operettmuzsika. 19,30: Uj könnyüzenei ujdonságok. 20,05: Tánczene. 21,15: Klasszikus antológia. 21,30: Románcok. 22: Tánczene. 22,30: Saint-Saens szonáta. 23: Hirek, időjárásjelentés, sport. 23,10: Tánczene.

Szimfonikus hangverseny

Az aradi Állami Filharmónia nétfőn, április 24-én, este 8 órai kezdettel az Állami Szinház nagytermében tartja az évad XXX. hangversenyét.

Vezényel: Nicolae Brinzeu. Az est szólistája: Radu Aldulescu Állami-dijas gordonkamüvész (Bukarest).

Müsoron: Cuclin: II. szimfónia (bemutató előadás); Boccherini: Gordonkaverseny; Respighi: Róma kutjai; Beethoven: IV. szimfónia.

Vasárnap, április 23-án, délelőtt 11 órai kezdettel ifjusági oktató-hangverseny. Jegyek az ügynökségnél, hangverseny előtt az Állami Szinház pénztáránál. Erre a hangversenyre a 30-as számu bérletszelvény érvényes.

A Szinház bemutatója

Annak érdekében, hogy valamennyi bérlettulajdonos részt vehessen az uj darabok első előadásain, a Centrul Inaintas a murit în zori cimü vigjáték előadásaira a bérletsorozat sorrendjét megforditották:

Vasárnap, április 23-án, délután 4 órakor: Passacaglia (bérletszünet).

Vasárnap, április 23-án, este 8 órakor: Centrul Inaintas a murit în zori (G-bérlet).

A Tartományi Múzeum

megtekinthető minden vasárnap, kedden, szerdán és pénteken d. e. 10—13 és d. u. 15—19 óráig. Csoportos látogatás — legkevesebb 15 személy — a délelőtti órákban más napokon is lehetséges. Nyitva vannak az összes osztályok: a képzőművészeti, a régészeti osztály és az 1848-49-es forradalom muzeuma.

A MOZIKBAN VETÍTIK

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: Pikk dáma. N. BALCESCU filmszinház: Az öreg zongora. HERBAK JÁNOS filmszinház: Kulisszák mögött. I. L. CARAGIALE filmszinház: A pupos. IFJUSÁGI filmszinház: Hulló falevelek. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): A katona balladája. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): Emberek és örmesterek. MAKSZIM GORKIJ filmszinház (Mikelaka): Bolondos vasárnap. DECEMBER 30 üzemi filmszinház: A mostoha. ILIE PINTILIE filmszinház (Mosóczi-telep): Anyai sziv.

Filmszinházaink jövő heti müsorából

Hétfőtől kezdve ismét több sikerült filmalkotásban gyönyörködhetnek városunk mozilátogató dolgozói. Két filmszinházban mutatnak be uj alkotást.

Ünnepi filmhét

kezdődik a Herbák János moziban, amelynek során bemutatnak a legjobb hazai filmek közül néhányat. Az ünnepi seregszemlét a pártévforduló tiszteletére rendezik. A nézők ujra láthatják A labda, a Tüz a Dunán és A rejtjel titka cimü filmeket.

A Dózsa György moziban a Bucuresti studió müve a

Nem akarok házasodni

cimü zenés filmvigjáték kerül bemutatásra. A film a fiatalok problémáival foglalkozik, az uj nemzedékre jellemző optimizmussal és merészséggel. Több ismert és kedvelt művészt, többek között V. Tomazian, Liliana Tomescu és Nae Roman játékában gyönyörködhetünk.

A hóvirág

cimü uj szovjet film, amelyet a Nicolae Bălcescu moziban mutatnak be ugyancsak a fiatalokkal foglalkozik. Főhőse fiatal állatorvos, aki egy szovhozba készül, hogy megkezdje feladata végzését.

A PRECIZIA kisipari termelőszövetkezet

hangszer-javító részlege

az I. C. Frimu utcából a Liszt Ferenc utca 16 szám alá költözött

ahol akordeon, zongora, villanygitár és más hangszerek

javitását vállalja

Ünnepi ülés Moszkvában V. I. Lenin születésének 91. évfordulója tiszteletére

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

Május 22-én a Szovjetunió Nagy Szinházában ünnepi ülést tartottak V. I. Lenin születésének 91. évfordulója tiszteletére.

Az ülés elnökségében a Szovjetunió Kommunista Pártjának és a szovjet kormánynak a vezetői, a lenini gárdák veteránjai, régi párttagok foglaltak helyet.

Az ülésen a párt-, szovjet- és tömegszervezetek, a moszkvai iparvállalatok, a tudományos és kulturális élet számos képviselője vett részt.

Az ülést Mihail Szuszlov, az SzKP KB Elnökségének tagja és titkára nyitotta meg.

A jelentést A leninizmus — korunk zászlaja — cimen Pjotr Demicsev, az SzKP Moszkva városi bizottságának első titkára terjesztette elő.

Kiosztották a tudományos-technikai Lenin-díjakat

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ:

A tudományos és technikai Lenin-díj bizottság kiosztotta az 1961. évi díjakat.

Lenin-díjjal tüntették ki Abram Joffe akadémikust (1880—1960), aki sok évet szentelt a félvezetők tulajdonságai tanulmányozásának. Felfedezései nagy elméleti és gyakorlati jelentőségüek.

Mihail Posztnyikov a folyamatos vetületek homotópiája elméletének szentelt munkáiért kapott Lenin-díjat.

A kitüntetettek között vannak: Nyikolaj Sztrahov akadémikus, geológus, aki az ülepedési folyamat elméletét dolgozta ki; Artyemij Ivanov professzor, biológus, aki egy uj — pogonofor — állattipust fedezett fel és irt le; Vjacseszlav Volgin akadémikus, „A szociális gondolkodás kifejlődése a XVIII. századbeli Franciaországban" és „A tudományos szocializmus előfutárai" cimü müvek szerzője.

Nyikolaj Amoszov, Nyikolaj Antyeleva, Lev Bogus, Ivan Kolesznyikov, Borisz Linberg, Viktor Sztrucskov, és Fjodor Uglov — az orvostudományok doktorai — a tüdőbetegségek sebészeti uton történő eredeti gyógykezelési módszerének kidolgozásáért és az orvosi gyakorlatban való elterjedéséért kaptak Lenin-díjat.

Ugyancsak Lenin-díjjal tüntették ki Nyikolaj Konovalov orvosprofesszort „a hepato-cerebrális disztrófia" cimü tudományos munkájáért.

A technika terén is számos figyelemreméltó munkát tüntettek ki Lenin-díjjal.

Kőolaj- és gáztelepeket kutató geológusok egy csoportja — Georgij Iljin, Mark Pusztyilnyikov, Konsztantyin Kijko és mások, összesen hatan — 1956 és 1960 között az észak-kaukázusi Krasznodarszk területen 11 gazdag tartalékokat magukban rejtő földgáz-lelőhelyet fedeztek fel. E lelőhelyek komplexuma egyike a legnagyobbaknak a Szovjetunióban és az egész világon.

Lenin-díjjal tüntették ki Alekszandr Kuzmint, Jevgenyij Jukevisz-Sztosat, Nyikolaj Krilovot és még öt fémipari gépszerkesztési szakembert. Az említettek folytonosan működő ujtipusu előhengermüvet szerkesztettek, amelynek üzemi sajátosságai tulszárnyalják a más országokban működő vagy kidolgozás alatt lévő hengermüvekét, beleértve az USA-t és az NSzK-t is.

A Szovjetunióban a világon első izben vezették be az órák futószalagon történő szerelését, ami magas gazdasági mutatók elérését tette lehetővé. Az óragyártáshoz használt automata berendezések megszerkesztéséért és a termelésbe való bevezetéséért hat tervező — közöttük Grigorij Nekljudov, Borisz Andrejev és Jevgenyij Csucsin — kapott Lenin-díjat.

Ugyancsak Lenin-díjjal jutalmazták Grigorij Gercenberget, az Össz-szövetségi Elektromechanikai Intézet munkatársát a nagyerejü hidrogenerátorok különleges automata szabályozó berendezéseinek kidolgozásáért és a termelésbe való bevezetéséért.

Kivételes gazdasági jelentőségü az azerbajdzsáni tengeralatti kőolajtelepek kiaknázása. Tiz azerbajdzsáni tudóst — Enver Alihanovot, Abasz Bilandarlit, Bahman Gadzsijevet és másokat, akik ezt a kérdést megoldották — Lenin-díjjal tüntették ki. Az utóbbi tiz év alatt a Káspi-tengerben több száz mesterséges szigetet, egy 160 kilométer hosszu rakpartot és a parttól 50 kilométerre egy egész várost építettek.

Kilenc szakember — Vlagyimir Butkov, Dmitrij Kugyinov, Vaszilij Szirotkin és mások — a tulai gazdasági körzet bányáiban végzett tisztitási munkálatok komplex gépesitéséért kaptak Lenin-díjat.

Lenin-díjjal tüntették ki a kemény kőzetek kitermelésére szolgáló uj módszer megteremtőit, Joszif Malkint, Valentyina Bubliszt, Alaj Dzsakupbajevet, Dmitrij Kutuzovot és még négy szakembert.

Tiz urali és ukrajnai szakember — Paul Veigel, Alekszandr Gajduk, Tyimofej Glatkovszkij, Ivan Iljuhin és mások — Lenin-díjat kapott az ipari és polgári vasbeton építkezések uj technológiájának kidolgozásáért.

Három moszkvai szakember — Georgij Agabaliano, Szergej Bruszilovszkij és Artyenyij Merzsanjan — Lenin-díjat kapott a folyamatos pezsgőgyártás uj módszerének kidolgozásáért, amely lehetővé teszi a gyártási technológia maximális automatizálását. Az immár 300 éves francia pezsgőgyártási módszer (üvegekben) rendkivül kezdetleges, a technológiai ciklus több, mint három évig tart és sok bor megy veszendőbe. Az uj módszerrel gyártott pezsgő semmivel sem marad el az üveges módszerrel gyártott legjobb pezsgőmárkák mögött.

A genfi háromhatalmi értekezlet munkálatai

A nukleáris fegyverkisérletek beszüntetéséről tárgyaló háromhatalmi értekezlet április 21-i ülése Sz. K. Carapkinnak, a Szovjetunió képviselőjének elnökletével folyt le.

Az ülés elején az USA és Nagy-Britannia küldöttei szólaltak fel és magyarázatokkal szolgáltak az általuk előterjesztett szerződéstervezettel kapcsolatban.

A Szovjetunió képviselője beszédében az ellenőrző állomások személyzetének kiegészitésével foglalkozott. Mint ismeretes, több hónapig tartó tárgyalások után ebben a kérdésben jórészt megegyezés jött létre. Az összes részvevők kijelentették: egyetértenek azzal, hogy a szerződésben eredetileg részvevők területén lévő összes ellenőrző állomások müszaki-tudományos személyzete három egyenlő részből álljon: az egyik harmadban a Szovjetunió szakemberei, a másik harmadban az USA és Nagy-Britannia szakemberei, a harmadik harmadban pedig a szerződés többi tagállamának szakemberei vennének részt.

A nyugati küldöttségek továbbra is kitérnek a megegyezés elől az ellenőrző állomások személyzete harmadik harmadának összetételét illetően és akárcsak eddig, most is azt javasolják, hogy az adminisztrátor saját belátása szerint tartsa fenn az „egyensulyt" az utolsó harmadban, egyrészt a Szovjetunió, másrészt pedig az USA és Nagy-Britannia érdekei között.

Más szóval — hangsulyozta a Szovjetunió képviselője — a nyugati hatalmak az adminisztrátorra bizzák e kérdés megoldását. Egy ilyen fontos kérdést azonban nem bizhatunk egyetlen ember, az adminisztrátor döntésére.

A Szovjetunió képviselője kijelentette: reméli, hogy az USA és Nagy-Britannia küldöttségei tekintettel az „érdekegyensulyra" elfogadják a szovjet javaslatot, amely szerint a Szovjetunió, az USA és Nagy-Britannia területén lévő ellenőrző állomások személyzetének harmadik harmadában egyenlő arányban vegyenek részt a Szovjetunió szövetségesei, az USA és Nagy-Britannia szövetségesei, valamint egyes semleges államok szakemberei.

Tizenöt éves az NSzEP

Az NSzEP 15. évfordulója alkalmából Berlinben megtartott ünnepi ülésen W. Ulbricht, az NSzEP KB első titkára, a Német DK Államtanácsának elnöke jelentést terjesztett elő Az NSzEP fennállásának 15 éve cimen.

W. Ulbricht visszapillantást vetett a németországi forradalmi mozgalom történetére s elemezte a két munkáspárt egyesüléséhez vezető körülményeket.

A két német állam ujraegyesitése egyetlen békeszerető Németországgá — mutatott rá W. Ulbricht — csakis a munkásosztály akcióegysége, s a német militarizmus és ujnácizmus megfékezésére irányuló egységes harca révén lehetséges.

W. Ulbricht kijelentette, hogy a Német DK kész tárgyalásokat folytatni bármely nyugatnémet kormánnyal. Ezeknek a tárgyalásoknak hozzá kell azonban járulniuk a béke megőrzéséhez. Ezért javasoltuk a bonni kormánynak, hogy kössünk 10 évre szóló békeszerződést. A Németországi béke fenntartásához rendkivül fontos lépés volna, — amely ugyanakkor a német államszövetség utján megteremtené az ujraegyesités előfeltételeit is —a békeszerződés megkötése a két német állammal. Németország egyesitésének egyetlen utja van és ez a német militarizmus megfékezésén és a nácizmus gyökeres kiirtásán át vezet.

Walter Ulbricht a továbbiakban a Kuba elleni agresszióról szólva, felháborodással itélte el ezt az álnok agressziós akciót. Hangsulyozta, hogy az USA imperialistái agressziót robbantottak ki a kubai nép ellen. Megszervezték, irányitották, politikai és katonai szempontból támogatták és pénzelték ezt az agressziós akciót. A Német DK egész lakossága és Nyugat-Németország békeszerető honpolgárai szilárdan az amerikai imperializmus agressziójának áldozatául esett bátor kubai nép mellé állottak.

Az NSzEP megalakulásának 15. évfordulóján — jelentette ki a továbbiakban W. Ulbricht, — megfogadjuk, hogy minden tőlünk telhetőt elkövetünk a Német DK — a béke németországi bástyája — erősitésére, valamint a béke biztositására a két német állammal való békeszerződés megkötése révén. Mindent elkövetünk, hogy a szocializmus győzedelmeskedjék a Német DK-ban, hogy népünk békében, jólétben és boldogságban élhessen, példaképül szolgálva egész Németország számára. Mindent elkövetünk, hogy megszilárditsuk a Német DK testvéri kapcsolatait a Szovjetunióval — a nemzetközi munkásmozgalom és a békevilágmozgalom központjával —, az egész német nemzet, valamint a béke, a demokrácia és a szocializmus érdekében.

W. Ulbricht köszöntötte az NSzEP testvéri kapcsolatait a Szovjetunió dicsőséges Kommunista Pártjával, Lenin pártjával, valamint a szocialista tábor országai és az egész világ kommunista és munkáspártjaival.

Szovjet-laoszi közös közlemény

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ: Április 22-én szovjet-laoszi közös közleményt hoztak nyilvánosságra, amely hangsulyozza, hogy „reális lehetőségek vannak a laoszi helyzet normalizálására".

A közlemény rámutat, hogy ebben az irányban a következő legsürgősebb intézkedéseket kell foganatositani:

— az 1954-es genfi értekezlethez hasonló jellegü, de szélesebb hatáskörrel rendelkező nemzetközi értekezletet kell összehivni, amint azt Norodom Szianuk herceg, a kambodzsai állam vezetője javasolta;

— meg kell valósitani a tüzszünetet és helyre kell állitani a nemzetközi felügyelő és ellenőrző bizottság tevékenységét.

Amint a közlemény hangsulyozza, a szovjet kormány mindenben osztja a laoszi kormány véleményét, hogy az Indokinával kapcsolatos 1954 évi genfi egyezmények, az 1956—1957 évi vientianei egyezmények, valamint Szuvanna Fumma herceg és Szufanuvong 1960 november 20-i közös nyilatkozata megfelelő alapot képeznek a laoszi kérdés békés megoldására és a nemzeti egység kormányának megalakitására.

A szovjet kormány ismételten kinyilvánitotta szilárd és megingathatatlan óhaját, hogy Laosz békés, semleges és független állam legyen.

A közlemény megállapitja, hogy a Laoszban létrejött sulyos helyzet a SEATO tömbhöz tartozó egyes államok beavatkozásának az eredménye. Ez a tömb katonai, müszaki, anyagi és pénzügyi segitséget nyujt a zendülőknek.

A szovjet kormány — szögezi le a közlemény — hajlandónak nyilatkozott gazdasági és müszaki segitséget nyujtani Laosznak. A segélynyujtással kapcsolatos konkrét kérdéseket később fogják meghatározni, a Szovjetunió és a Laoszi királyság kormányai közötti tárgyalások során.

A szovjet kormány elhatározta, hogy a laoszi népnek nyujtott ajándékként kórházat és rádióállomást fog épiteni Laoszban.

Mindkét fél — hangzik a nyilatkozat — elitéli a más országok belügyeibe való beavatkozás politikáját, amely különösen beszédesen nyilvánul meg a kubai nép elleni agresszió kivülről való megszervezésében és követeli a Kuba elleni agressziv akció azonnali beszüntetését.

A Szovjetunió és a laoszi királyság kormányai kidomborították a gyarmati rendszer mielőbbi felszámolásának szükségességét, annak minden megnyilvánulási formájában, mivel összeférhetetlen a jelenkorral.

Mindkét fél rendellenesnek és a nemzetközi együttműködés ügyére nézve károsnak tekinti azt a körülményt, hogy mindeddig nem állitották helyre a Kinai Népköztársaság törvényes jogait az Egyesült Nemzetek Szervezetében.

PEKING. (Agerpres).

Szuvanna Fumma herceg, Laosz királyság miniszterelnöke Csu En-lajnak, a Kinai NK Államtanácsa elnökének meghivására április 22-én Pekingbe érkezett. Vele együtt érkezett a Szovjetunióból Szufanuvong herceg is, a Neo Lao Hakszat párt KB elnöke és Quinim Folszena, Laosz királyság tájékoztatásügyi minisztere.

A portugál gyarmatok függetlenséget követelnek

CASABLANCA. (Agerpres). TASZSZ:

Casablancában befejezte munkálatait a portugál gyarmatok nemzeti szervezeteinek első értekezlete, amelyen Angola, Mozambique, Portugál Guinea, a Zöld-fok-szigetek, San Thome, Principe és Goa nemzeti felszabaditó mozgalmának képviselői vettek részt. Az értekezlet résztvevői egyhangulag számos határozatot fogadtak el a portugál gyarmatokon élő népek függetlenségi és szabadságharcának támogatására. Az értekezlet akcióegységre szólitotta a nemzeti szervezeteket a portugál kolonializmus azonnali felszámolásáért és az elnyomás minden formája alóli felszabadulásért folyó eltökélt harcban.

Az értekezlet felhivta az ázsiai és afrikai független államokat, valamint az összes békeszerető országokat, hogy vizsgálják felül a Portugáliával való diplomáciai és gazdasági kapcsolataikat, támogassák a portugál gyarmati uralom alatt sinylődő népek igaz ügyét és határozottan foglaljanak állást az e népekkel szemben alkalmazott fasiszta elnyomó intézkedések ellen.

A részvevők konkrét programot fogadtak el a portugál gyarmatokon működő szervezetek együttműködésére.

Az értekezlet Angolára vonatkozó határozatában üdvözölte az általános felkelést inditott bátor angolai népet, továbbá akcióegységre szólitotta az angolai összes pártokat és szervezeteket a portugál kolonializmus elleni harcban.

★

PARIZS. (Agerpres).

Angola portugál gyarmaton folytatódnak a harcok az angolai felkelők és a gyarmati csapatok között. Angolai jelentések rámutatnak, hogy a felkelők alakulatai Kanda hegyvidéken, Luanda, a gyarmati közigazgatási központja közelében tömörülnek. Az Angola északi részében lévő Makela város környékén szintén nagyarányu akciók indultak meg.

— ★ —

A második súlyos csapás

TOKIO. (Agerpres).

„A castroellenes lázadók kubai inváziójának nyomban azután bekövetkezett kudarcát, hogy a Szovjetunióban sikerrel bocsátották fel az embert vivő ürhajót a Kozmoszba, egész Azsiában — Pakisztántól Toklóig — a második sulyos csapásnak tartják, amely az Egyesült Államok tekintélyét érte — irja a United Press International tokiói tudósitója.

Kennedy elnöknek egy esetleges kubai intervencióval kapcsolatos fenyegetőzésére vonatkozólag a tudósító kijelenti: „A kommunista vivmányok szava erősebben zeng Azsiában, mint Kennedy szava!" — s ilyen értelemben idézi India, a Fülöp-szigetek és más országok politikai köreinek az Egyesült Államokkal kapcsolatos kedvezőtlen megnyilvánulásait.

A forradalmi csapatok foglyul ejtették a Kubából emigrált ellenforradalmárok vezetőjének fiát

HAVANA. (Agerpres).

A havanai rádió bejelentette, hogy a kubai forradalmi csapatok által foglyul ejtett lázadók között van ifjabb Miro Cardona, Jose Miro Cardonának, az ugynevezett „számüzetésben lévő kubai forradalmi tanács" elnökének, a kubai inváziós terv egyik fő szervezőjének fia. Közöttük van még több volt kubai reakciós politikus fia is, akik az Egyesült Államokban találtak menedéket.

Amint a kubai rádió közölte, a lázadó foglyok kijelentették, hogy a guatemalai Retalhuleu támaszponton képezték ki, majd a nicaraguai Puerto Cabezasba szállitották őket, ahol amerikai torpedórombolóktól kisért ugyancsak amerikai csapatszállitó hajókra szálltak. A lázadók azt is bevallották, hogy guatemalai kiképzésüket az USA hadseregének 25 kiképzője ellenőrizte és az ellenforradalmárok fejenként legalább 150 pesot kaptak havonta.

★

NEW YORK. (Agerpres).

A France Presse jelentése szerint a New Yorkban székelő ugynevezett „kubai forradalmi tanács" egyik szóvivője április 21-én megerősitette, hogy Miro Cardona fia a lázadók között volt, akik hétfőn reggel Kubában partraszálltak s azóta „semmit sem tudnak sorsáról".

A gyarmattartók újabb veresége

NEW YORK. (Agerpres). — TASZSZ:

Az ENSz-közgyülés megvitatta Angola portugál gyarmat helyzetét. A vitában 30 ország küldöttsége vett részt. Az afrikai, ázsiai és a szocialista tábor államainak képviselői a közgyülés szószékéről az egész világ előtt megbélyegezték a XX. század portugál kalózait. Követelték, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete határozottan keljen az afrikai lakosság védelmére és vessen véget a portugál gyarmatositók véres büntetteinek.

A közgyülés 73 szavazattal 2 ellenében (Spanyolország és a Dél-Afrikai Unió) elfogadta a 36 ázsiai és afrikai ország határozatát. Kilenc állam: Anglia, Ausztrália, Belgium, Brazilia, a Dominicai Köztársaság, Franciaország, Hollandia, Salvador és Thaiföld tartózkodott a szavazástól. Tizenöt küldöttség nem volt jelen. A közgyülés a határozatban felszólitja Portugáliát, hogy a gyarmati területek függetlenségének megadására vonatkozó nyilatkozat valóra váltása érdekében sürgős intézkedéseket és reformokat hajtson végre Angolában. A közgyülés azt is elhatározta, hogy öt állam képviselőiből albizottságot létesit az angolai helyzet tanulmányozására. Az albizottság munkájának eredményeiről a lehető legrövidebb időn belül tájékoztatják a közgyülést.

— ★ —

Tanganyika 1961 december 28-án elnyeri függetlenségét

NEW YORK. (Agerpres).

Az ENSz-közgyülés egyhangulag elfogadta a Commonwealt-tagállamok határozati javaslatát, amely rámutat, hogy Tanganyika angol gyámsági terület 1961 december 28-án kikiáltja nemzeti függetlenségét.

A határozat ajánlja, hogy a nemzeti függetlenség kikiáltásakor, 1961 december 28-án Tanganyikát — az ENSz-Alapokmány 4. cikkelye értelmében — vegyék fel a Egyesült Nemzetek Szervezetének tagjai közé.

Katonai zendülés Algirban

PARIZS. (Agerpres).

Algirban április 22-én ujabb katonai zendülés robbant ki.

Amint a France Presse jelenti, Debré francia miniszterelnök szombaton reggel, miután megbeszélést folytatott de Gaulle elnökkel, nyilvánosságra hozta a kormány alábbi nyilatkozatát: „Előre megfontolt szándékkal sulyos fegyelmi vétséget követtek el Algirban, ahol katonai elemek, esküszegő nyugalmazott tábornokok buzditására, körülzárták a közintézményeket és megszakitották az összeköttetést Algir és az anyaország között.

Algéria többi részén minden szempontból normális a helyzet. A kormány megteszi a törvényesség fenntartásához szükséges intézkedéseket".

Amint a sajtóügynökségek jelentik, Franciaország és Algir között megszakadt a táviró- és telefonösszeköttetés. Hasonlóképpen megszakadt minden kapcsolat Algir és Tunézia, illetve Marokkó között.

A zendülők által elfoglalt algiri rádióállomáson bemondott „közlemény" szerint „a hadsereg átvette Algériában és a Szaharában a hatalmat", s a „katonai parancsnokság" kihirdette Algériában az ostromállapotot. A rádió szerint a parancsnokságban Challe, Salan, Jouhat és Zeller tábornokok vesznek részt, akik valamennyien a kolonialista köröknek kedvező álláspontjukról ismertek. (Challe tábornokot, aki tudvalévően 1958 és 1960 márciusa között az algériai francia haderők parancsnoka volt, nemrégiben megfosztották utolsó hivatalos tisztségétől, a középeurópai NATO-csapatok parancsnoki tisztségétől is, mivel ellenezte a tárgyalásokat az algériai lakosság képviselőivel. Salan tábornok az „Algéria megvédéséért küzdő francia szövetség" ultrakolonialista szervezet vezetője néhány hónapja „önkéntes számüzetésben" Spanyolországban tartózkodott. (Salan arról nevezetes, hogy szoros kapcsolatok fűzték az 1960 januárjában végrehajtott algiri fasiszta puccs szervezőihez).

A délelőtt folyamán az algiri rádió a „katonai parancsnokság" ujabb közleményét továbbitotta, amely szerint az összes polgári és katonai tisztviselők „kötelesek feltétlenül alávetni magukat a parancsnokság utasitásainak" és hogy az algériai polgári hatóságok hatásköre teljes egészében átmegy a katonai hatóságok kezébe.

Az algiri rádió egy másik közleménye bejelenti, hogy „a parancsnokság" elrendelte egy katonai törvényszék „azonnali" felállitását, amely felelősségre vonja mindazokat, akiknek „közvetlen szerepük volt Algéria és Szahara cserbenhagyásában", vagyis mindazokat, akik ellenzik „francia-Algéria" ultrakolonialista politikáját.

Párizsban a délelőtt folyamán megtartották az első miniszter-tanácsi ülést, amelyen Roger Frey ideiglenes belügyminiszter bejelentette, hogy Morint, a kormány algériai főmegbizottját, Gambiez tábornokot, az algériai francia csapatok parancsnokát, valamint Buront, jelenleg Algériában tartózkodó francia közmunkaügyi miniszternek, a katonák „őrizetbe vették". Párizsban bejelentették, hogy a francia kormány számos intézkedést tett a törvényesség helyreállitására. Ezeket az intézkedéseket „később fogják közölni", egyelőre mindössze annyit közöltek, hogy „a francia anyaország területén megtettük az összes biztonsági intézkedéseket". Marseilleből, az Észak-Afrikával való forgalmat lebonyolitó legnagyobb kikötőből Algériába irányuló hajó- és légi közlekedés megszakadt.

A sajtóügynökségek által közölt első részletesebb hirek szerint — amelyben hivatkoznak Frey miniszter ilyértelmü nyilatkozatára is — a felkelők fő támasza az 1-es számu ejtőernyős ezred, amelynek „a kormány iránti hüsége — a France Presse szerint — erősen kétséges volt már az 1960 januári algiri barrikád felkelés idején".

Párizsi ujságirói körökben hangsulyozzák: az algiri militaristák ujabb fasiszta puccsa természetes következménye annak, hogy a kormányhatóságok hosszu időn át engedékenységet tanusitottak „francia Algéria párthivelvel szemben".

AUREL MIHALE

A SZÖKEVÉNY

(Folytatás a 2-ik oldalról.)

amikor megpillantottam siró anyámat, akkor döbbentem rá, hogy valójában apámról van szó. Miután felgyujtotta a földesur szérüjét, a csendőrök még éjszaka elfogták...

Nem sokáig várakoztam: az utcán hamarosan feltünt három csendőr és a kivont bajonettük között apám. Anyám felsikoltott, mintha testébe kést mártottak volna és eszét vesztve elébük rohant. Két csendőr keresztbe rakta a bajonetteket, közte és apám között. Megrémülve, Lina néném is odarohant és félrehuzta anyámat. A csendőrök rákiáltottak apámra és a bajonettekkel noszogatták, hogy menjen. Apám azonban nem mozdult. Felemelte megbilincselt kezét és az egyik csendőr arcába készült sujtani. Aztán megvárta, mig sirva én is a közelébe érek.

— Ne sirj, Petrică! — mondotta azzal a nyugalommal, amelyet csak én és az anyám ismertünk.

Aztán megróbált megsimogatni, miközben csuklóján megcsörrentek a láncok. De nem sikerült, mert ujjait összezuzták a csendőrök. Mégis vállamra eresztette öklelt és fájdalmasan keblére ölelt. Akkor éreztem hátamon a láncok ólomsulyát.

Miután eloszlott a könnyek okozta pára és tekintetem kitisztult, apámra néztem. Feldagadt arca csupa vér, haja és szakálla csapzott, rongyos ruhája még jobban megszaggatva. A csendőrök szörnyebben összeverték, mint a lótolvajokat. Mellét, arcát, kezeit puskatussal törték össze, de mégsem tudták térdre kényszeriteni. Épp olyan büszkén állt ott, mint amilyennek háboru előtt ismertem, amikor még olyan lehettem, mint Niculae. Volt benne valami hajthatatlanság és vakmerőség, amelyet a csendőrök sem törhettek meg. Amikor tekintetünk találkozott, az ő szemében fény villant.

— Volt egy apró zsebkésem, Petrică — suttogta melegen. — Neked akartam adni... De nincs már meg.

Meghallotta ezt édesanyám, kitépte magát Lina néni karjaiból és hozzánk közeledett. Egyik kezét ruhájába dugta és kivett onnan egy halalaku kis zsebkést. Nagyott nézett apám és mozdulatlan maradt, elrévedezve tekintett a bicskára...

— Add neki — kérte anyámat. Majd felém fordulva mormolta: — Őrizd meg, Petrică!

Aztán elindult apám a csendőrök noszogatására, a hajnal első sugarai dicsfénnyel vonták be arcát. Ott maradtam az utca közepén, szemem elöntötték a könnyek, hol utána, hol a tenyeremben csillogó zsebkésre tekintettem... Édesanyám ismét Lina néném karjai között vergődött, kiáltozott és átkozódott, majd egész testét megremegtetően, elkeseredetten zokogni kezdett.

És pár hét mulva már bevonultak a faluba a Vörös Hadsereg első katonái!

Fordította
Farkas Tibor

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4. szám. Telefon: Szerkesztőség: 39-87, 16-92, 35-69. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. IOJU Arad.